

ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

**CIEĽOVÉ POŽIADAVKY NA VEDOMOSTI
A ZRUČNOSTI MATURANTOV
Z FRANCÚZSKEHO JAZYKA
ÚROVEŇ B2**

BRATISLAVA 2008

ÚVOD

Po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie je ovládanie cudzích jazykov nevyhnutnou potrebou.

Na základe odporúčaní odboru vzdelávania Rady pre kultúrnu spoluprácu v Štrasburgu pre umožnenie lepšej mobility mladých ľudí v rámci Európy, pre možnosť štúdia v zahraničí, pre možnosť uplatniť sa na európskom trhu práce, je nevyhnutné prijať požiadavky pre jednotlivé úrovne zvládnutia cudzieho jazyka na základe medzinárodných úrovní dokumentu Rady Európy – Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky.¹ Katalóg cieľových požiadaviek na maturitu z francúzskeho jazyka vychádza z obsahu zahraničných dokumentov, ako aj z platných pedagogických dokumentov pre vyučovanie cudzích jazykov na stredných školách. Jeho cieľom je vymedziť požiadavky a nároky, ktoré sa kladú na žiakov všetkých typov a druhov škôl v SR, pri maturitnej skúške z francúzskeho jazyka (v súlade s ostatnými cudzími jazykmi).

Cieľom maturitnej skúšky z cudzích jazykov je:

1. zosúladienie požiadaviek na jazykové vedomosti a komunikatívne zručnosti žiakov
2. zjednotenie kritérií hodnotenia osvojených jazykových vedomostí a komunikatívnych zručností -zaručenie objektivitu
3. možnosť porovnávania dosiahnutých výsledkov jednotlivých žiakov a škôl
4. možnosť získania certifikátu zodpovedajúceho medzinárodným úrovniam.

Samostatný používateľ:

1. Žiak rozumie hlavným myšlienkam zložitých textov s konkrétnymi i abstraktnými námetmi, vrátane odbornej diskusie o odbore svojej špecializácie
2. dokáže sa dorozumieť plynulo a spontánne
3. dokáže uspokojivo viesť bežný dialóg s tým, ktorého materinským jazykom je príslušný cudzí jazyk, a to bez väčšieho úsilia
4. vie zostaviť jasný, podrobný text na široký okruh tém, vysvetliť stanovisko k aktuálnym

problémom a uviesť výhody a nevýhody rôznych možností. Maturitná skúška na tejto úrovni je kompatibilná s medzinárodne uznávanou úrovňou ovládania francúzskeho jazyka so skúškou – DELF 2. stupeň – Diplôme d' Etudes en Langue Française a Diplôme de Langue française – DL. DELF- Diplôme d'Etudes en Langue Française, vytvorený v r.1985, využívaný v 120 krajinách

¹ Common Framework of Reference for Languages: Learning and Teaching, Rada pre kultúrnu spoluprácu, odbor vzdelávania, CE Strasbourg 1999.

² Stupne sú stanovené Spoločným európskym referenčným rámcom. Rada Európy, Oddelenie Moderných jazykov, Strasbourg, 2000.

TEMATICKÉ OKRUHY

Katalóg cieľových požiadaviek pre úroveň B2 obsahuje 25 tematických okruhov. V rámci týchto tematických okruhov žiaci mali počas celého stredoškolského štúdia rozvíjať svoje kompetencie, komunikačné zručnosti, budovať slovnú zásobu a zdokonaľovať jazykové vedomosti tak, aby naplnili požiadavky stanovené v Katalógu cieľových požiadaviek. Uvedené tematické okruhy sú záväzné. Slúžia aj ako podklad pre tvorbu testov a zadaní pre externú a internú časť maturitnej skúšky. Podrobný obsah každého tematického celku nie je vymedzený taxatívne, ponecháva sa tu istý priestor pre učiteľov a predmetové komisie, aby dotvorili a rozšírili náplň jednotlivých tematických okruhov s ohľadom na záujmy a zameranie žiakov.

1. Rodina

- a) životopis (osobné údaje: meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote),
- b) členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby),
- c) rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy), d) predstavy o svojej budúcej rodine, partnerovi, bývaní, práci,
- e) rodina a spoločnosť (funkcie rodiny, rodina kedysi a dnes, generačné problémy a problémy monoparentálnych rodín, rozvodovosť, nízka pôrodnosť).

2. Kultúra a umenie

- a) možnosti kultúry v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec),
- b) obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, známe osobnosti),
- c) návšteva kultúrneho podujatia,
- d) hudobné, filmové, divadelné a folklórne festivaly, atmosféra,
- e) ďalšie druhy umenia – folklór, maliarstvo, sochárstvo, architektúra -najznámejšie osobnosti.

3. Šport

- a) druhy športu (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport),
- b) šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne), dôvody,
- c) význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter),
- d) významné športové podujatia, súťaže, olympijské hry, e) negatívne javy v športe (sláva, peniaze, doping).

4. Bývanie

- a) môj domov (opis prostredia, v ktorom bývam, vybavenie miestností),
- b) bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody),
- c) ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní),
- d) domov a jeho význam v živote človeka (kultúra bývania u nás a v iných krajinách),
- e) problém bývania mladých rodín, kúpa a prenájom bytu, deti na sídliskách.

5. Obchod a služby

- a) nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská),
- b) služby (pošta, banka, polícia, čerpacia stanica),
- c) reklama a vplyv reklamy na zákazníkov,
- d) druhy a spôsoby nákupu a platenia (katalógový predaj, splátky, týždenný nákup),
- e) zahraničné výrobky u nás, export slovenských výrobkov.

6. Starostlivosť o zdravie

- a) ľudské telo,
- b) bežné a civilizačné choroby, úrazy, telesné a fyzické stavy, návšteva u lekára, v lekárni,
- c) zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena),
- d) zdravotnícka starostlivosť (prevencia, očkovanie),
- e) štátne a súkromné zdravotníctvo (zdravotné poistenie, odborní lekári).

7. Cestovanie

- a) prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne),
- b) dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov), c) individuálne a kolektívne cestovanie (spôsob a druhy dopravy, druhy ubytovania, stravovanie),
- d) cestovanie kedysi a dnes, cestovanie v budúcnosti,
- e) možnosti cestovania do zahraničia.

8. Vzdelanie

- a) školský systém (typy školských zariadení, skúšky, organizácia školského roka, klasifikácia, prázdniny),
- b) vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, školské stravovanie, aktivity na hodine),
- c) život žiaka (voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia, vreckové),
- d) štúdium cudzích jazykov (výmenné pobyty, stáže, jazykové kurzy, au-pair),
- e) vzťah učiteľa k žiakovi a opačne.

9. Zamestnanie

- a) typy povolání (fyzická a duševná práca), voľba povolania, jej motivácia,
- b) trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor),
- c) pracovný čas a voľný čas (zdokonaľovanie práce, nové technológie),
- d) pracovné príležitosti doma a v zahraničí, pracovné podmienky (mzda, sociálna starostlivosť),
- e) kariéra a rodinný život, zamestnanosť žien (materská dovolenka), rekvalifikácia, dôchodcovia.

10. Vzťahy medzi ľuďmi

- a) medziľudské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné),
- b) priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje, stretnutia, oslavy),
- c) spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k postihnutým, závislým a bezdomovcom),
- d) negatívne javy (agresivita, vandalizmus, egoizmus, ľahostajnosť),
- e) možnosti riešenia konfliktov.

11. Človek a príroda

- a) ročné obdobia, počasie,
- b) príroda okolo nás – fauna (zvieratá voľne žijúce, v ZOO, domáce) a flóra,
- c) stav životného prostredia (znečistenie zeme, vôd, ovzdušia), prírodné katastrofy,
- d) ochrana životného prostredia (národné parky, chránené územia, environmentálna výchova),
- e) vplyv životného prostredia na život človeka (poľnohospodárstvo, zdravá výživa, agroturistika).

12. Vedecko-technický rozvoj

- a) život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje v domácnosti),
- b) pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky,
- c) veda a technika v službách človeka (elektronika, informatika, jadrová fyzika, ...),
- d) zneužitie vedy a techniky (zbrane, závislosti, násilie, konzumná spoločnosť, civilizačné choroby),
- e) človek a veda a technika v budúcnosti (nahradenie učiteľa počítačom, deti a počítače, únik mozgov).

13. Človek a spoločnosť

- a) morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole),
- b) spoločenská etiketa – stretnutia, pozdravy a blahoželania, etiketa návštev: dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie,
- c) normy a ich porušovanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt),
- d) prejavy záujmu a pomoci spoluobčanom v núdzi, sponzorstvo a sponzori (dôvody a podoby),
- e) vplyv spoločnosti na rodinu.

14. Komunikácia a jej formy

- a) typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna),
- b) komunikácia v rôznych situáciách (na verejnosti a v súkromí medzi mladými, mladými a staršími, na ulici, v škole, v rodine, v každodennom živote, vo výnimočných situáciách),
- c) moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač - elektronická pošta, internet),
- d) jazyk ako dorozumievací prostriedok (výučba svetových jazykov, ich využitie, rozšírenosť a využitie cudzích jazykov),
- e) jazyk štandardný, hovorový, slang, odborný a pod.

15. Masmédiá

- a) typy masovokomunikačných prostriedkov (ich využitie, výhody, nevýhody),
- b) tlač (noviny, časopisy, rubriky) - výber, nákup, čítanie – obľúbené články,

- c) rozhlas, televízia (oblúbené typy programov, sledovanosť),
- d) vplyv masmédií na život jednotlivca, rodiny i spoločnosti,
- e) internet a jeho vplyv na človeka a spoločnosť.

16. *mládež a jej svet*

- a) charakteristika mladých (zovňajšok, móda; vnútorná charakteristika: typické vlastnosti, záujmy),
- b) postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny),
- c) vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty - príčiny, prejavy, dôsledky),
- d) nezdravé javy v živote mladých (násilie, gamblerstvo, drogy),
- e) predstavy mladých o budúcnosti (očakávaná, túžby, obavy).

17. *Stravovanie*

- a) jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), oblúbené jedlo,
- b) stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii),
- c) národné kuchyne – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie),
- d) medzinárodné kuchyne (charakteristika, rozdiely, špeciality),
- e) zdravá kuchyňa (stravovanie detí, návyky, vegetariánstvo, diéty).

18. *Záľuby, voľný čas a životný štýl*

- a) možnosti trávenia voľného času,
- b) organizovaný voľný čas (mimoškolské aktivity, krúžky, brigády),
- c) individuálne záľuby (umenie, kultúra, hudba, knihy, šport, domáce práce, príroda),
- d) vplyv zmien spoločnosti na trávenie voľného času (kedysi a dnes),
- e) trávenie voľného času rôznych vekových kategórií.

19. *Multikultúrna spoločnosť*

- a) sviatky -zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia),
- b) spolunažívanie ľudí rôznych národností v jednej krajine,
- c) zblížovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes), osobné kontakty s inými kultúrami, tolerancia,
- d) negatívne javy (rasová diskriminácia, intolerancia, vzťah k menšinám),
- e) kultúrne hodnoty iných národov, spolužitie v Európe.

20. *Mestá a miesta*

- a) dôležité miesta v mojom živote (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin),
- b) sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte),
- c) turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá,
- d) miesto vhodné na oddych a miesto na spoločenské vyžitie,
- e) miesto mojich snov.

21. Obliekanie a móda

- a) vplyv počasia a podnebia na odievanie,
- b) odev a doplnky na rôzne príležitosti,
- c) výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie,
- d) módne trendy -farby, tvorcovia, módne prehliadky,
- e) “Šaty robia človeka”, šaty na mieru alebo konfekcia (v obchode s odevmi, u krajčírka).

22. Kniha – priateľ človeka

- a) knihy -výber, čítanie,
- b) obľúbený autor a žánre,
- c) prečítané dielo spisovateľa krajiny, ktorej jazyk sa učím (život a dielo spisovateľa),
- d) nositelia Nobelovej ceny za literatúru a ich diela,
- e) kríza v čítaní beletrie (príčiny, kupovanie kníh, služby knižníc, inštitútov).

23. Vzory a ideály

- a) pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti, ideálny človek, kritériá hodnôt,
- b) človek, ktorého si vážim,
- c) skutoční a literárni hrdinovia,
- d) hrdinom sa človek nerodí, ale sa ním stáva (konanie človeka v hraničnej situácii),
- e) ja ako hrdina.

24. Krajina, ktorej jazyk sa učím

- a) krajina a obyvatelia,
- b) miesto, ktoré by som rád navštívil,
- c) výnimočnosť, zvyky, tradície a konvencie,
- d) stereotypy a predsudky,
- e) zjednotená Európa.

25. Slovensko – moja vlasť

- a) krajina a obyvatelia,
- b) miesta, ktoré by som odporučil cudzincom,
- c) zvyky, tradície, konvencie,
- d) stereotypy a predsudky,
- e) miesto Slovenska v zjednotenej Európe.

CIEĽOVÉ KOMPETENCIE

Cieľové kompetencie sú všeobecne formulované požiadavky na vedomosti a zručnosti, ktoré si má žiak osvojiť, ak chce štúdium francúzskeho jazyka ukončiť maturitnou skúškou.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie používateľa cudzieho jazyka zahŕňajú jeho vedomosti,

zručnosti, osobnú zainteresovanosť a schopnosť učiť sa cudzí jazyk.

Žiak:

- uplatňuje všeobecné vedomosti týkajúce sa zemepisných, hospodárskych, spoločensko-ekonomických a kultúrnych reálií,
- uplatňuje získané vedomosti a zručnosti v každodennom živote,
- získava uvedomelo nové vedomosti a zručnosti,
- opakuje si osvojené vedomosti a dopĺňa si ich,
- uplatňuje stratégie učenia sa cudzieho jazyka,
- chápe potrebu celoživotného vzdelávania sa vo francúzskom jazyku,
- pozná konvencie frankofónnych krajín, týkajúce sa správania,
- porovnáva reálie týchto krajín s reáliami vlastnej krajiny,
- uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti v príprave na svoje budúce povolanie.

Komunikačné kompetencie

Na uskutočnenie komunikatívneho zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikatívne správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné v krajinách, kde sa francúzskym jazykom hovorí. Komunikačné kompetencie obsahujú tieto zložky:

a) Jazykovú kompetenciu

Žiak ovláda a používa:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické a syntaktické javy (gramatická kompetencia),
- tvorenie slov a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

b) Sociolingvistickú kompetenciu

Žiak vie:

- komunikovať v rôznych spoločenských úlohách v bežných komunikačných situáciách,
- používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so sociokultúrnymi zvyklosťami francúzsky hovoriacich krajín,
- správne reagovať v rôznych spoločenských situáciách (pozdravy, oslovenie, nadviazanie rozhovoru, zvolania),
- dodržiava konvencie slušnosti
- používa ustálené spojenia (frazeologizmy), pozná príslovia, porekadlá.

Žiak dokáže komunikovať zrozumiteľne, primerane a slušne vo formálnom a neformálnom štýle, vzhľadom na situáciu a partnera komunikácie. Vie sa aktívne zapojiť i do diskusie, ktorá prebieha v prirodzenom tempe a v hovorovom jazyku. Dokáže nadviazať kontakt s každým, ktorého materinským jazykom je jazyk francúzsky.

c) Pragmatickú kompetenciu

Žiak vie:

- ako prehovoriť (zohľadňujúc zámer, tému, štýl),
- ako funkčne využívať jazykové prostriedky na získavanie informácií, vyjadrenie postojov
- súhlas, nesúhlas, modality
- povinnosť, schopnosť, vôľa
- túžby, zámery, na vyjadrenie emócií
- radosť, uspokojenie, nevôľa, záujem, prekvapenie, rozčarovanie, strach, na vyjadrenie etických zásad
- ospravedlnenie, ľútosť, poľutovanie, súhlas, nesúhlas, pozdravenie, žiadosť, odmietnutie, začatie, udržiavanie a ukončenie rozhovoru,
- ako zostaviť prehovor vzhľadom na výmenu a sprostredkovanie informácií.

KOMUNIKAČNÉ ZRUČNOSTI

V obidvoch častiach maturitnej skúšky (externej i internej) sa preverujú receptívne (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) a produktívne (ústny prejav a písomný prejav) komunikačné zručnosti.

Tieto zručnosti nemožno chápať izolovane, pretože sa navzájom prelínajú a dopĺňajú (integrované zručnosti).

1. Počúvanie s porozumením

Žiak rozumie:

1. pokynom a radám vo francúzskom jazyku
2. krátkej správe, oznamu, inzerátu, reklame
3. súvislému monologickému textu, týkajúce sa dôverne známych tém, ktorý je prednesený (alebo reprodukován) zreteľným štandardným spôsobom (v prirodzenom tempe, bez šumov)
4. autentickému dialógu, napr. telefonický rozhovor, interview
5. štruktúrovanej diskusii, referátu, prednáške na známu tému
6. prehľadu rozhlasových alebo televíznych programov.
7. hlavným myšlienkam zložitých textov s konkrétnymi i abstraktnými témami
8. odbornej diskusii v rámci svojej špecializácie.

Žiak dokáže:

1. určiť tému textu
2. zachytiť kľúčové slová a hlavné myšlienky
3. zachytiť dôležité detaily
4. rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných
5. rozlíšiť základné a rozširujúce informácie
6. postrehnúť citový postoj hovoriaceho
7. identifikovať funkčný štýl prejavu
8. odhadnúť význam neznámeho výrazu na základe kontextu.

2. Čítanie s porozumením

Žiak rozumie :

1. a) primerane náročnému monologickému, dialogickému alebo kombinovanému textu so všeobecným obsahom :
  - korešpondencia: pohľadnica, formálny, súkromný list, SMS, elektronická správa
  - informatívne útvary: nápis, oznam, inzerát, reklama, plagát, predpoveď počasia, prehľad programov, prospekt, dopravný grafikon, plán, jedálny lístok a pod.
- b) populárno-náučnému textu (návod na použitie)
- c) novinárskemu textu (primerane náročný článok z časopisu, novín, úvodník, kritika, fejtón, recenzia)
- d) literárnemu textu (napr. ukážka z poviedky)
- e) odbornému textu (v rámci študovaného odboru).

Žiak dokáže :

1. plynulo čítať so správnym prízvukom a intonáciou
2. pochopiť tému, obsah
3. odhadnúť význam neznámych výrazov na základe kontextu
4. nájsť hlavné myšlienky
5. nájsť základné a doplnkové informácie
6. zachytiť logickú štruktúru textu
7. stručne vyjadriť obsahovú podstatu jednotlivých odsekov
8. posúdiť vzťah medzi textom a jeho názvom
9. používať slovníky (prekladové i výkladové), jazykové príručky, encyklopédie a pod.
10. technikou rýchleho čítania zistiť obsah správ a článkov.

3. Písomný prejav

Žiak zrozumiteľne, v súlade s pravopisnými normami a stylisticky vhodne, dokáže:

1. písomne zaznamenať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu
2. písomne zhrnúť autentický text (napr. rozprávanie, opis)
3. samostatne transformovať text (napr. voľná reprodukcia, zmena priamej reči na nepriamu, resumé knihy, obsah filmu a pod.)
4. transformovať text pomocou slovníka
5. zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu
6. vyplniť dotazník, úradný formulár
7. napísať správu, oznam, inzerát, pohľadnicu, blahoželenie
8. napísať súkromný a úradný list
9. napísať žiadosť, sťažnosť, reklamáciu
10. odpovedať na útvary z 7., 8.
11. napísať vlastný životopis, motivačný list
12. opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, situáciu
13. prejsť od opisu udalosti k vyjadreniu vlastného názoru
14. zostaviť osnovu, konspekt a súvislý text (opisný, výkladový postup)
15. napísať náročnejšiu úvahu na danú tému
16. zostaviť referát na danú tému

17. zostaviť písomnú prácu výkladového a úvahového charakteru s využitím odborných alebo sociálno-kultúrnych vedomostí
18. písomne vysvetliť postoje a argumentovať.

4. Ústny prejav

Žiak dokáže :

1. jazykovo správne a zrozumiteľne reagovať v bežnej životnej situácii
2. odpovedať na otázky a tvoriť otázky
3. reprodukovať obsah textu na základe otázok i odpovedí, ale aj samostatne
4. určiť hlavné myšlienky textu alebo informácie
5. interpretovať a odovzdávať informácie
6. predniesť monologický prejav na danú tému
7. viesť krátke dialógy o bežných témach (aj v telefonickom rozhovore)
8. vedieť začať, udržiavať, prerušiť i ukončiť rozhovor
9. opísať osoby, situácie, predmety, činnosti i udalosti
10. riešiť rečové situácie, v ktorých sa vyjadruje:
  - pozdrav, oslovenie, privítanie a rozlúčka
  - zoznamovanie, predstavovanie seba i inej osoby
  - pozvanie, jeho prijatie i odmietnutie, ospravedlnenie
  - súhlas, nesúhlas, protest
  - emócie: radosť, smútok, ľútosť, spokojnosť a i.
  - istota a pochybnosť
  - prosba, želanie, túžba
  - žiadosť o informáciu, radu, službu
  - príkaz, zákaz, pokyn
11. obmieňať vety synonymnými jazykovými prostriedkami
12. tvoriť príbehy (na základe obrázkov alebo osnovy)
13. vyjadriť vlastný názor
14. vedieť jednoducho argumentovať
15. riešiť problémové úlohy vyplývajúce z textu alebo z navodenej situácie
16. vyjadriť postoj ku konaniu literárnej postavy, charakterizovať ju
17. plynulo sa vyjadriť k rôznym všeobecným témam
18. navrhnúť riešenia
19. interpretovať a zhrnúť obsah filmu, knihy, relácie a vyjadriť kritický postoj.

JAZYKOVÉ PROSTRIEDKY

Žiak má v oboch častiach skúšky (externej aj internej) preukázať mieru osvojenia si vedomostí a zručností podľa úrovne B2, a to v rámci nasledujúcich jazykových prostriedkov francúzskeho jazyka. Uvedené príklady majú len ilustratívnu funkciu, nepredstavujú daný jav v plnom rozsahu. Pri hodnotení žiaka sa bude klásť dôraz na jeho schopnosť použiť vymedzené jazykové prostriedky v komunikatívnych situáciách.

1. Zvuková stránka

Žiak dokáže:

1. rozlišovať a správne vyslovovať hlásky: samohlásky – otvorené, zatvorené, zaokrúhlené, nosové; polosamohlásky, spoluhlásky
2. zvládnuť suprasegmentálne javy: prízvuk v rámci slova, rytmického taktu a vety, rytmus, viazanie, intonáciu rôznych typov viet
3. vyslovovať koncové hlásky bez spodobovania
4. predĺžiť slabiku pred vyslovenými spoluhláskami /r, v, z, ž/
5. identifikovať fonologické javy v štandardnom hovorení
6. vyslovovať podľa transkripcie
7. identifikovať fonologické javy aj pri rýchlom tempe reči alebo pri menej dôslednej výslovnosti.

2. Slovná zásoba

1. Žiak si osvojil frekventované jazykové prostriedky a ustálené frazeologické jednotky v rozsahu vymedzenom platnými učebnými dokumentmi (osnovy, štandardy). Predpokladaný rozsah pre úroveň B2 je približne 3000 lexikálnych jednotiek produktívne a ďalších 500 receptívne.
2. Rozozná kategórie v rámci jednotlivých slovných druhov (napr. všeobecné a vlastné podstatné mená).
3. Pozná spôsoby tvorenia slov odvodzovaním, skladaním, skracovaním.
4. Vie používať synonymá, homonymá, antonymá, časté frazeologizmy.
5. Vie vysvetliť význam osvojených slov opisom, výkladom, synonymom, prekladom.
6. Vie použiť bežné skratky.
7. Vie pochopiť viacvýznamovosť slova v rôznych kontextoch.
8. Vie rozlíšiť homofóny.
9. Vie použiť citovozafarbené slová.
10. Pozná tzv. « faux-amis ».
11. Vie používať slovníky.

3. Gramatika

MORFOLÓGIA

3.0. Členy (Articles)

Člen určitý (article défini)

- v mužskom rode, v jednotnom i množnom čísle
napr. le garçon, le journal, le 3 juin les téléphones, les avions
- spojenie s predložkami « de », « à » (stiahnuté tvary)
napr. Je viens du Canada. J'arrive des Pays-Bas. Tu vas au Japon. Pierre est aux Etats-Unis.
- v ženskom rode, v jednotnom i množnom čísle
napr. la fille, la gare les maisons, les écoles

spojenie s predložkami « de », « à » množnom čísle

napr. des maisons, aux filles

Člen elidovaný (élision)

- *jednotnom čísle, v mužskom i ženskom rode, pred samohláskou a nemým h*
napr. l'avion, l'autobus, l'hôtel l'école, l'affiche,
l'hôtesse Člen neurčitý (article indéfini)
- *v jednotnom i množnom čísle, v mužskom i ženskom rode*
napr. un livre, une table, des cahiers, des chaises Člen delivý (article partitif)
- *v jednotnom i množnom čísle, v mužskom i ženskom rode s nepočítateľnými podstatnými menami*
napr. du beurre, de la glace, de l'eau, des fruits. Il faut acheter du sucre.
- *s abstraktným podstatným menom* napr. Je te souhaite du bonheur et des succès.

Vypustenie člena

- *po zápore člen neurčitý a delivý je nahradený predložkou de*
napr. Je ne bois pas de vin.
- *po výrazoch množstva* napr. Je vais acheter un kilo de pommes. Veux-tu une tasse de café ?
- *pri podstatnom mene v spojení s číslovkou*
napr. cinq personnes, okrem un million d'amis
- *pri podstatnom mene s privlastňovacím alebo ukazovacím zámenom*
napr. nos parents, cet avion
- *po niektorých predložkách,* napr. « sans », « en »
napr. Il est sans travail. Il veut rester en France.
- *ak podstatné meno vyjadruje profesiu alebo národnosť (a je vo funkcii attribútu)*
napr. Mon papa est professeur. Il est professeur.
(ale C'est un bon professeur). Mon amie est française. (namiesto C'est une Française.)
- *v názve dňa* napr. Aujourd'hui nous sommes mardi.

3.1. Podstatné mená (Noms)

- *rod* un cousin – une cousine
napr. un ami – une amie un lion – une lionne
un chanteur – une chanteuse un tigre - une tigresse
- le gâteau – les gâteaux
l'animal – les animaux
madame – mesdames
- *číslo* le bal – les bals
napr. la maison – les maisons le chou – les choux
l'oeil – les yeux

- množné číslo zložených podstatných mien napr. un arc-en-ciel - des arcs-en-ciel, un timbre-poste - des timbres-poste, un wagon-lit - des wagons-lits un tire-bouchon - des tire-bouchons
- *pád* (vyjadrenie pádových vzťahov predložkami)
napr. Je veux parler à Michel. Nous parlons de nos amis.
- vytvorenie podstatných mien konverziou napr. pouvoir – le pouvoir

3.2. Prídavné mená (Adjectifs)

- *rod*
napr. rouge / rouge číslo
napr. faciles / faciles joli / jolie verts / vertes amical / amicale amicaux / amicales cher / chère beaux / belles italien / italienne heureux / heureuse beau - bel / belle
- *nemenné adjektíva farieb*: napr. les yeux marron, la chemise bleu clair
- množné číslo zložených prídavných mien
napr. des enfants sourds-muets des personnes haut placées
- *stupňovanie vzostupné i zostupné pravidelné*
napr. joli – plus joli – le plus joli cher – moins cher - le moins cher gentille – plus gentille – la plus gentille sévère – moins sévère – la moins sévère
nepravidelné
napr. bon – meilleur – le/la meilleur,e mauvais – pire – le/la pire
- zmena významu príd. mena v závislosti od jeho postavenia voči podst.menu
napr. les mains propres – les propres mains

3.3. Zámená (Pronoms)

Osobné (pronoms personnels)

- *rozlišovanie zámen nesamostatných (neprízvučných) a samostatných (prízvučných)*
napr. Je parle français. Elle vient chez moi.
- *funkčné využitie zámena « on »* napr. On apprend le français.
- *vetnočlenská funkcia osobného zámena*: -*podmet* napr. Toi et moi, nous sommes d'accord.
-*priamy predmet* Tu le vois.
-*nepriamy predmet* Dites-lui de venir.

- *postavenie jedného zámenného predmetu*
  - v kladnej oznamovacej vete: Je le fais.
  - v zápornej oznamovacej vete: Je ne le fais pas.
  - v kladnej rozkazovacej vete: Fais-le.
  - pri slovesách v zložených časoch (kladné tvary): Je l'ai compris.
  - pri slovesách v zložených časoch (záporné tvary): Je ne l'ai pas compris.
  - pri dvoch slovesách (slovesné opisy, modálne slovesá) Je vais le faire. Je peux le faire.
Ale! Je l'entends chanter.
- *postavenie dvoch zámenných predmetov vo vete: -oznamovacej a napr. je te les donnerai.*
  - Opytovacej
  - rozkazovacej kladnej
  - rozkazovacej zápornej -s min.č. (*passé composé*)
  - so slovesným opisom
  - so slovesom+ neurčitkom

Privlastňovacie zámená

- *nesamostatné (adjectifs possessifs)*
- *samostatné (pronoms possessifs)*

Ukazovacie zámená

Vous les lui prêtez ?
Passez-les-moi !
Ne me le dis pas !
Les lettres, il vous les a envoyées.
Je suis en train (Je viens) de la lui écrire.
Je veux vous le dire.

napr. Je cherche mes amis. Quelle est leur adresse ? napr. Dis-moi la tienne ! Je t'écirai la nôtre.

- *nesamostatné (adjectifs démonstratifs)* napr.
- *samostatné (pronoms démonstratifs)*
  - s príklonkami: -ci, -là
- *tvary: ce, ça / ceci, cela*

Opytovacie zámená

- *nesamostatné (adjectifs interrogatifs)*
- *samostatné (pronoms interrogatifs)*
  - jednoduché quinapr. *que quoi*
Ce livre est à moi. Regardez cet homme. C'est celui de Pierre. Ce sont celles que je cherche. Celui-ci est venu plus tôt. Donnez-moi cela ! Ça, non ! Ce n'est pas vrai. Quelle heure est-il ?

napr.

Qui arrive ? Qui est-ce qui parle ?

Qui est-ce que tu vois ?

Que fais-tu ? Qu'est-ce que vous cherchez ?

A quoi pensez-vous ? De quoi est-ce qu'il parle ?

- zloženýLaquelle préfères-tu ? Auxquels vous intéressez-vous ?

Vztážené zámená (pronoms relatifs)

- *jednoduché*: *qui, que, dont, où* napr. C'est un homme qui parle beaucoup.
Le chat que tu cherches, est là. On ne sait pas de quoi il parle. Voici la maison où je suis né.
C'est celui dont je t'ai parlé.
- *zložený* Voilà le boulevard au bout duquel se trouve notre maison. Les touristes, parmi lesquels il y avait plusieurs étrangers, sont déjà partis.
- *súvztážené*: *ce qui, ce que* Je ne comprends pas ce que tu dis.

Neurčité a vymedzovacie zámená (déterminants et pronoms indéfinis)

- *nesamostatné* napr. Il n'a aucun problème. On y va chaque jour. Je n'ai même pas un livre.
Certaines personnes l'ignorent. C'est la même chose. Passez à l'autre bout de la rue. Lisez tout le texte. J'ai quelques questions à vous poser.
- *samostatné* Chacun va parler. L'un et l'autre sont pareils. Tout est clair ? Vous êtes tous ici ? Je l'ai fait moi-même. Quelqu'un arrive ? Personne n'est arrivé. Tu veux dire quelque chose ? Il ne demande rien.

Zvratné zámeno (pronom réfléchi)

- *neprízvučné*: *se* napr. Elle s'est lavée.
- *prízvučné*: *soi* Chacun pense à soi.

Zámenné príslovky (pronoms adverbiaux)

- « *en* », « *y* » napr. Nous en avons déjà parlé. Je n'y pense plus.

3.4. Číslovky (Nombres)

Základné (Nombres cardinaux)

- *tvary* napr. un, six, vingt, quatre-vingts, soixante et un, cent un, quatre-vingt-deux, trois mille, un million d'étoiles
- *používanie* le dix mars, Henri IV (Quatre), leçon sept, page dix, elle habite 14 (quatorze) rue V.Hugo, à six heures

Radové (Nombres ordinaux)

- *tvary* napr. le premier étage, la première rue à droite, le vingt et unième, le millième
- *používanie* la Seconde guerre mondiale, la deuxième fois, le premier mai

Ostatné (násobné, skupinové, číselné podstatné mená, zlomky)

napr. deux fois, une douzaine, double

Il est une heure et quart.
le huit, un quinquagénaire, un tiers, trois centièmes

Základné počtové úkony

_neuf fois deux font dix-huit

3.5. Slovesá (Verbes)

Tvorenie a používanie slovesných spôsobov a časov (*v kladnej i zápornej forme*) sloviess:

- *pravidelných - I. triedy typu « parler »* napr. regarder, trouver
- *pravopisné zvláštnosti pri časovaní* napr. manger (mangeons), appeler, préférer, espérer
- *pravidelných II. triedy typu « finir »* réfléchir, choisir
- *slovesá so zmenami kmeňových hlások* aller, être
- *zvratných* napr. se réveiller, s'appeler
- *polopomocných (modálnych a fázových)* aller, devoir, faire, pouvoir *a i.*
- *pomocných* avoir, être *viď učebnica*
- *frekventovaných nepravidelných* En français 1-4

OZNAMOVACÍ SPÔSOB (Indicatif)

rod činný: napr. Pierre frappe Paul.

rod trpný: Prítomný čas (Présent) Paul est frappé par Pierre. napr. Le

Budúci čas jednoduchý (Futur simple) chasseur tire sur l'oiseau qui vole.

napr. Nous

Blízky budúci čas (Futur proche) Budúci écouterons la radio. napr. Je

vais te dire une

čas zložený (Futur antérieur) nouvelle. napr. Quand j'aurai fini mon

travail, je me

Minulý čas zložený (Passé composé) reposera. napr. Pierre a écouté la radio.

Marie est rentrée à la maison il y a huit jours.

Blízky minulý čas (Passé récent /immédiat) napr. Elle vient de terminer

son travail.

Imperfektum (Imparfait) napr. Chaque hiver, il allait à la montagne.

Pluskvamperfektum (Plus-que-parfait) Michel nous a téléphoné qu'il était bien

arrivé à Paris.

Perifrastické antepreteritum (Plus-que-parfait immédiat) napr. Il venait de rentrer

quand on frappa à la porte.

Minulý čas jednoduchý (Passé simple) -pasívne napr. Il arriva à l'heure.

Neosobné slovesá napr. Il fait beau. Il est deux heures. Mieux vaut tard que jamais.

ROZKAZOVACÍ SPÔSOB (Impératif) napr. Dépêche-toi ! Ne te dépêche pas ! Soyez sages!

PODMIENOVACÍ SPÔSOB Prítomný (Conditionnel présent) napr. Nous serions bien contents d'aller au théâtre. Minulý (Conditionnel passé) Tu aurais pu le faire hier.

KONJUNKTÍV Prítomný (Présent du subjonctif) que je parle, qu'ils finissent Il faut que j'aie le voir. Minulý (Passé du subjonctif) que j'aie parlé, que nous ayons attendu Je suis content qu'il l'ait su. ♦ *neurčité slovesné tvary: neurčitok (infinitif): prítomný* napr. savoir *minulý* avoir su *príčastie (participe): prítomné, minulé* napr. sachant, su *prechodník (gérondif):* napr. en sachant

VÄZBY SLOVIES S PREDLOŽKAMI

napr. voyager en voiture/par le train, aller à pied, parler à Pierre/de Pierre, jouer au tennis/du piano, oublier de dire, essayer d'écrire, commencer à lire, venir pour annoncer, etc.

3.6. Príslovky (Adverbes)

- *pôvodné* napr. bien, mal, ici, hier • *odvodené (utvorené od prídavných mien)*

napr. vite / vivement rapide / rapidement absolu / absolument séparé – séparément / vraiment puissant / puissamment prudent / prudemment

- *klasifikácia prísloviak -miesta* napr. ailleurs, partout, de loin -*času* napr. auparavant, depuis, parfois, de temps en temps -*príčiny* napr. par hasard, pour rien, sans raison, avec plaisir -*spôsobu* napr. assez, beaucoup, mal -

stupňovanie vzostupné i zostupné

-*pravidelné*

napr. vite – plus vite – le plus vite rapidement – moins rapidement – le moins rapidement

- *nepravidelné*

napr. beaucoup – plus – le plus peu – moins – le moins

bien- mieux – le mieux

- *ustálené spojenia s príslovkami* napr. tant pis

3.7. Predložky (Prépositions)

- *priestorové a časové predložky*

napr. Il habite à Paris. Je travaille du matin au soir.

- *predložkové spojenia* C'est loin de chez moi. Allez jusqu'au bout !
- *predložkové väzby (s podstatným menom, prídavným menom, slovesom)*

napr. C'était la fille aux yeux bleus. Nous sommes égaux devant la loi. J'y vais à pied.

- *stiahnutie predložky « à » a « de » s určitým členom*
napr. Il aime jouer au football. Elle joue du piano.
- *predložka « de » po zápore a výrazoch vyjadrujúcich množstvo*
napr. Tu n'as pas de frère ? On prend un kilo de prunes.
- *infinitívne väzby* napr. Commencez à lire ! Je vous félicite d'avoir de bons résultats.
- *viacvýznamovosť niektorých predložiek*

napr. Eve habite avec ses parents. Elle se lève avec le jour.
On fait des gâteaux avec de la farine. Vous êtes polis avec moi.

3.8. Spojky (Conjunctions)

- *prirad'ovacie spojky* napr. Il est grand et fort. Il n'est ni petit ni grand.
- *podrad'ovacie spojky* napr. Je mange parce que j'ai faim. Quand tu auras lu ce roman, tu me le prêteras. Je te le dis pour que tu le saches.

3.9. Častice (Particules)

- *častice* napr. En plus, il n'a même pas répondu. -*hodnotiace*: oui, non, ne...pas, peut-être -
zdôrazňujúce: ni...ni, ne...plus, au moins
- *uvádzacie slová* voici, voilà

3.10. Citoslovčia (Interjections)

- *význam bežných citoslovies* napr. Ah ça ! Tiens ! Voyons ! Hourra ! Zut !

SYNTAX

Jednoduchá veta

- *slovosled jednoduchej oznamovacej vety*
napr. Je lui raconte notre histoire. En passant devant une boulangerie, une idée me vient. Le lendemain, nous allons de bonne heure au marché.
- *postavenie podstatného a prídavného mena*
napr. une grande maison une
voiture confortable
l'ancien professeur le
château ancien les plus
beaux pays les pays les
plus connus
- *zdôraznenie vetných členov -podmetu* napr. C'est lui qui arrive. -*predmetu* C'est ce CD que je veux.

- *tvorenie opytovacej vety (intonáciou, inverziou, pomocou « est-ce que »)*

napr. Tu viens ? Est-elle contente ? Est-ce qu'on va au cinéma?

- *infinitívne väzby* napr. J'aime chanter.
- *vyjadrenie záporu* napr. Il n'écoute **pas**. Il n'écoute **plus**. Il n'écoute **rien**. Il n'écoute **jamais**. Il n'écoute **personne**. Il n'écoute **pas du tout**. Il n'écoute **que** lui. Il n'écoute **ni** mère, **ni** père. Il **ne** l'écoute **pas** et moi **non plus**.

- *porovnávanie* napr. La robe rouge est **plus** chère **que** la noire. Cette voiture est **moins** rapide **que** celle-là. Il est **aussi** grand **qu'**elle.

Súvetie (Phrase)

- *prirad'ovacie súvetia: zlučovacie, odporovacie, vylučovacie, stupňovacie, dôvodové, dôsledkové (vrátane spojok)*

napr. Ferme la fenêtre, car il y a un courant d'air.

- *podrad'ovacie súvetia: s vedľajšou vetou podmetovou, prísudkovou, prívlastkovou, prístavkovou, predmetovou, príslovkovou, doplnkovou (so spojkami alebo vzťahnými zámenami)*

napr. Ecris-moi si tu viens. Dès que Pierre a des ennuis, il nous téléphone. Il lui faut travailler pour que son père soit content. Passe-moi le livre qui est sur la table.

- *podmienkové súvetia*

napr. Si tu veux, je viendrai te voir. Si tu veux, viens me voir ! S'il faisait beau, nous sortirions. Si j'avais eu de l'argent, j'aurais acheté une maison.

- *polovetné konštrukcie (príčasťové, prechodníkové, infinitívne)*

napr. J'ai vu un homme **traversant** la rue. **En faisant** la vaisselle, elle chante. Il me semble vous **connaître**. **Pour aller** au travail, il prend la voiture. Je connais un homme ayant beaucoup voyagé.

- *nepriame otázky:* napr. Je voudrais savoir ce que tu en penses. Il a demandé si tu irais en France.

- *nepriama reč (s príslovkami času a miesta):*

Le professeur nous a dit qu'il y aurait un test le lundi suivant. Paul dit qu'il a aimé le film.

- *súslednosť časov:*

- *v prítomnosti* Je sais qu'il a beaucoup de livres. Je doute qu'il ait beaucoup de livres. Je crois qu'elle est partie. Nous croyons que vous le saurez. Je doute qu'ils soient partis.

- *v minulosti* Je croyais qu'il disait la vérité. J'ai cru qu'il avait visité Paris. Il m'a dit qu'ils achèteraient une nouvelle voiture. Je pensais que vous auriez réparé ma montre quand je viendrais la chercher.

- *opisné tvary vyjadrujúce:*

-čas: être en train de + neurčitok napr. On est en train de faire le ménage. venir de +

neurčitok Il **vient de** partir. *être sur le point de* + neurčitok Il **est sur le point de** partir. *faillir* + neurčitok L'avion a failli tomber. *aller* + neurčitok Il **va arriver** dans dix minutes.

aller + prechodník

Les prix vont en augmentant.

- fázu *deja*: *commencer (se mettre) à* + neurčitok

continuer à + neurčitok napr. **Commencez / continuez à lire !**

finir de + neurčitok Ils **finissent de travailler**.

- modalitu : *avoir à, devoir, pouvoir, vouloir, savoir* + neurčitok

Tu peux le lui **dire**.

- slovesný opis: *faire* + neurčitok Elle **fait faire** une robe pour sa fille. Ça me **fait rire**. *arriver (réussir) à* + neurčitok Je n'**arrive pas à te comprendre**. *laisser* + neurčitok Pourquoi as-tu laissé tomber le verre ?

4. Pravopis

Žiak dokáže:

1. správne graficky zaznamenať potrebné gramatické a lexikálne učivo
2. členiť slová viazané vo výslovnosti
3. písať nevyslovené hlásky
4. písať diakritické znamienka nejestvujúce v slovenčine (accents, apostrophe, cédile, tréma...)
5. správne používať veľké písmená
6. interpunkciu v jednoduchých vetách a súvetiach

Úpravy cieľových požiadaviek francúzskeho jazyka úroveň B2 pre žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami

žiaci so sluchovým postihnutím

Zvuková stránka

Požiadavky súvisiace s výslovnosťou sa upravujú.

- Nepresnosti vo výslovnosti nie sú prekážkou v komunikácii vo francúzskom jazyku.

žiaci so zrakovým postihnutím

TEMATICKÉ OKRUHY

Požiadavky, ktoré vyžadujú vizuálnu skúsenosť, sa upravujú alebo vypúšťajú podľa stupňa zrakového postihnutia.

Čítanie s porozumením

Požiadavky, ktoré vyžadujú vizuálnu skúsenosť, sa upravujú alebo vypúšťajú podľa stupňa

zrakového postihnutia.

žiaci s telesným postihnutím

Cieľové požiadavky z francúzskeho jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci so špecifickými poruchami učenia alebo správania

Cieľové požiadavky z francúzskeho jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou

Cieľové požiadavky z francúzskeho jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci chorí a zdravotne oslabení

Cieľové požiadavky z francúzskeho jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.

žiaci s pervazívnymi vývinovými poruchami (s autizmom)

Cieľové požiadavky z francúzskeho jazyka pre túto skupinu žiakov sú totožné s cieľovými požiadavkami pre intaktných žiakov.